

Artikel nr. 18.
15. maj 1959.

Må tidligst offentliggøres
lørdag aften den 16. maj 1959.

HVEM BESTÅR PARTIERNE AF?

I Gallup Instituttets løbende opinionsundersøgelser belyses bl.a. også de politiske tilhørsforhold. Man får herved oplysning om, i hvilke befolkningsgrupper - f.eks økonomiske og aldersmæssige - de politiske partier især henter deres stemmer.

På basis af et repræsentativt udsnit af den danske befolkning - omfattende ca. 6000 personinterviews - har Gallup Instituttet foretaget en sammenligning af de politiske vælgerkorps struktur. Undersøgelsen omfatter de tre regeringspartier og de to oppositionspartier. Vælgerkorpsets sammensætning efter landsdele giver følgende resultat:

	A %	B %	C %	D %	E %
hovedstaden	35	36	57	6	30
provinsbyer	36	17	28	18	27
landdistrikter	29	47	15	76	43
ialt	100	100	100	100	100

Man ser her, at de konservative er et udpræget hovedstadsparti og i det hele taget et byparti, idet de henter 57% af deres stemmer i hovedstaden og i alt får tre fjerdedele af deres stemmer i byerne. Omvendt har venstre tre fjerdedele af deres samlede stemmetal på landet.

Socialdemokratiet, der nok overvejende er et byparti, men ikke et udpræget hovedstadsparti, får herved en trediedel af sine stemmer på landet.

De radikale og retsforbundet er de to partier, hvis struktur ligner hinanden mest, idet de begge har hovedparten af deres vælgere på landet og færrest i hovedstaden.

Fordelt efter køn ser stillingen således ud:

	A %	B %	C %	D %	E %
mænd	51	48	44	48	55
kvinder	49	52	56	52	45
ialt	100	100	100	100	100

Det mest fremtrædende er de relativt mange kvinder blandt de konservative, 56%, og de relativt få kvinder i retsforbundet, 45%. Til sammenligning tjener, at der i hele den danske vælgerbefolkning er 52% kvinder.

I det følgende ses vælgerkorpsets sammensætning efter alder:

	A %	B %	C %	D %	E %
25 - 30 år	13	10	11	10	14
31 - 40 år	24	21	22	24	23
41 - 50 år	25	28	26	21	28
51 - 60 år	17	20	16	19	17
61 år eller derover	20	20	24	25	14
ialt	100	100	100	100	100

Faktisk er der ikke større forskel på partiernes alderssammensætning. Der er relativt flest unge blandt socialdemokratiets og retsforbundets vælgere, og dette sidste parti har relativt få gamle, men om egentlige "unge" eller "gamle" vælgerkorps kan man ikke tale.

Opgjort efter vælgernes erhvervsmæssige beskæftigelse er der som ventet meget store forskelle:

	A	B	C	D	E
	%	%	%	%	%
arbejder, ufaglært	28	7	3	5	13
arbejder, faglært	10	8	4	3	7
funktionær, lavere grad	5	8	8	3	12
funktionær iøvrigt	4	13	18	5	15
selvstændig landbruger	1	13	2	27	6
selvstændig iøvrigt	3	5	17	8	14
gift kvinde uden selverhverv	33	33	31	38	27
folkepension, invaliderente	13	8	9	9	1
ude af erhverv iøvrigt	3	5	8	4	5
Ialt	100	100	100	100	100

Arbejdere - og især ufaglærte - udgør langt flere i socialdemokratiet end i noget andet parti. Der er således relativt 5 gange så mange arbejdere blandt socialdemokratiets vælgere som blandt de konservatives og venstres. De radikale, konservative og retsforbundet tæller til gengæld relativt mange "højere" funktionærer.

De selvstændige landbrugere er den dominerende erhvervsgruppe i venstre og indtager også en stærk stilling blandt de radikale. Derimod er der praktisk talt ingen i socialdemokratiet, der dog selv modtager 30% af sine stemmer på landet.

Det virker ikke overraskende, at der er relativt flest "selvstændige iøvrigt" blandt de konservative, men der er omtrent lige så mange blandt retsforbundets vælgere.

De gamle, d.v.s. folkepensionisterne, er jo traditionelt en befolkningsgruppe, som de politiske partier omgås med megen delikatesse. Det ses, at disse især findes i socialdemokratiet, medens der ingen er i retsforbundet.

Den erhvervsmæssige stilling og indkomstforholdene hænger nøje sammen og må begge antages at motivere politisk stillingtagen.

I det følgende er vælgerne fordelt efter deres indkomst:

	A	B	C	D	E
	%	%	%	%	%
ingen indtægt	30	33	33	39	30
under 12.000 kr.	46	39	25	36	35
12 - 17.999 kr.	20	18	21	16	18
18 - 25.999 kr.	2	9	15	5	10
26.000 kr. eller derover	1	1	4	1	3
ved ikke, vil ikke svare	1	0	2	3	4
Ialt	100	100	100	100	100

Når bortses fra de konservative, vil man se, at indtægtsforholdene er mindre bestemmende for det politiske tilhørsforhold end f.eks. den erhvervsmæssige stilling. Tradition, milieu eller institutionelle forhold har utvivlsomt større betydning for den politiske stillingtagen end rent økonomiske interesser, så længe der ikke er tale om virkelig høje indtægter.

På baggrund af den megen tale om mere eller mindre - især mere - indbildte forskelle på de politiske partier er det vel værd at notere, at socialdemokratiet stadig er et arbejderparti, de konservative et parti for de selvstændige byerhverv, medens venstre består af selvstændige landbrug. Samtidig konstateres, at den nye "klasse" funktionærerne især er dominerende indenfor de konservative og radikale vælgerkorps.

socialdemokratiet
radikale
konservative
venstre
retsforbundet

Copyright.....
og Gallup Institut A/S.

Man ser, at størstedelen af de venstre-vælgere den nuværende regering